

Waziri Mashimba: Nusu ya sangara wametoweka Ziwa Victoria

INATOKA UK.14

• Kamati za Ulinzi za Vijiji, Wilaya na Mikoa zishirikiane na Wizara ya Mifugo kufanya doria mara kwa mara, ili kuwabaini wavuvi haramu na kuwachukulia hatua za kisheria.

• Kusimamia kikamilifu maeneo yenye rasilimali za uvuvi zilizopo kwenye maeneo hayo pamoja na biashara ya mazao ya uvuvi, viwanda vya samaki viendeleo kuimarishwa, sambamba na kuongeza upatikanaji malighafi.

• Wakurugenzi wa

halmashauri wahakikishe wanatenga na kurudisha asilimia tano ya mapato yatokanayo na Sekta ya Uvuvi, ili kuimarisha ulinzi na usimamizi wa rasilimali za uvuvi, kulingana na miongozo iliyopo, wakuu wa mikoa, makatibu tawala na wakuu wa wilaya, wahakikishe agizo hili linatekelezwa ipasavyo.

• Ufanyike uhamasishaji wa uwekezaji kwa wale wenye viwanda vikubwa vya uvuvi na ufugaji wa samaki ili, kuimarisha upatikanaji wa samaki nchini sambamba na kukidhi mahitaji ya

viwanda.

VIWANDA VYA SAMAKI.

Wenye viwanda waepuke kuchakata samaki wachanga aina ya sangara, kwani kufanya hivyo kunaathiri upatikanaji wa samaki, hasa kwa siku za usoni, kujihusisha na utoroshaji wa mazao ya uvuvi nje ya nchi bila kulipia ushuru wa serikali.

Wafanyabiashara wa samaki wafuate taratibu zilizopo, ikiwemo kuuza, kununua samaki katika maeneo rasmi badala ya kutorosha nje ya nchi.

Kamati za ulinzi za

vijiji, wilaya na mikoa zishirikiane na wizara ya Mifugo na Uvuvi kufanya doria za mara kwa mara, ili kuwabaini wavuvi haramu na kuchukua hatua za kisheria bila kupepesa macho.

SEKTA BINAFSI

• Wavuvi, wafanyabiashara na wenye viwanda vya samaki na mazao mengine ya uvuvi, watambue kuwa hakuna haki isiyoambatana na wajibu, kwa misingi hiyo katika uvuvi wanao wajibu.

• Pia, inatakiwa ihakikishe kuendesha shughuli

zao kwa kuzingatia sheria na kanuni za uvuvi pamoja sheria za nchi, waachetabia ya kutengeneza na kutumia nyavu zisizokidhi vigezo ikiwemo nyavu aina ya timba.

• Wavuvi wajiunge kwenye vikundi ili iwe rahisi kutatua changamoto zinazo wakabili, ikiwamo kushirikiana na serikali kuimarisha Sekta ya Uvuvi, wafanyabiashara waone umuhimu wa kulipa tozo zinazostahili bila kushurutishwa, waa-gize nyavu zinazokubalika kisheria.

MAZINGIRA

Waziri Mashimba: Nusu ya sangara wametoweka katika Ziwa Victoria

Na Rose Jacob, MIWANZA

ZIWA Victoria imahulikana kuwa tegemeo la taifa na zaidi ya nchi za Afrika Mashariki, lakini uendelezaji wake una matatizo, hasa kupitia uvuvi haramu, kukosekana maadili, sasa ikizaa hali ya tishio.

Ziwa Victoria lina ukubwa wa kilomita za mraba 68,000 huku hadi mwaka 2021 inatajwa lili kiwa na wananchi wanaojishughulisha nalo wapatao 102,779 na taarifa za kiserikali zinasema, mwaka jana jumla ya wananchi 194,804 wanaojishughulisha na shughuli za uvuvi nchini, nusu yao (asilimia 53) ni kutoka Ziwa Victoria.

WIZARA YANENA.

Mashimba Ndaki, Waziri wa Mifugo na Uvuvi, anasema baadhi ya wadau wasio waaminifu wameendelea kutumia njia zisizoruhuswa kisheria kraya, hata kuathiri shughuli endelevu mahali hapo, ikiwamo uvuvi haramu hususani ndani ya Ziwa Victoria.

Utafiri uliofanywa mwaka 2021 na Taasisi ya Uvuvi ya Ziwa Victoria (Lake Victoria Fisheries Organization (LVFO), unaonyesha katika Ziwa Victoria samaki aina ya sangara wamepungua kutoka tani 1,024,623 mwaka 2020 hadi tani 499,398 kwa mwaka 2021 sawa na upungufu wa asilimia 50," anasema Mashimba.

Anataja samaki walio katika hatari kutoweka kutokana na uvuvi haramu na uharibifu wa mazingira, baadhi yao ni Ning'u (Labeo victorianus), Soga (Alestopetersius leopoldinus), Kuyu (Barbus acuticeps) na Domodomo (Petrocephalus catostoma).

Waziri Mashimba, anasema hadi sasa Wizara ya Mifugo na Uvuvi inakabilwa na matatizo saba yanayokwamisha utendaji wenye tija katika sekta hiyo, akizitaja kuwa ni Ushirikaji duni wa taasisi za kiserikali, hususani Ofisi ya Tawala za Mkoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI) hasa katika eneo la ushirikiano.

Anataja umasikini wa wananchi unachangia kuwepo uvuvi haramu, pia kukosekana uzalendo kwa umma, mitundombinu duni, kaidithin rushwa kwa watendaji serikali, hususani wa ngazi ya chini watumia taa.

MWELEKEO WA SASA

Anasema katika kuendeleza wavuvi, serikali imetenga Sh. milioni 60, kuwawezesha wavuvi na wakuzi viembe majini, kununua boti na injini zake za wavuvi, ili kutimarisha ufugaji samaki kwenye viziwa, kuwa na mitundombinu bora ya uhitadhi mazao ya uvuvi, ujeruzi wa miako mitatu na masoko saba, mitambo ya kuzalisha barafu na vichanja vya ku-

Wavuvi wa Ziwa Victoria, jijini Mwanza wakinadi samaki. Picha zote: Mtandao

Kwa sasa sekta ya uvuvi imetoa ajira kwa Watanzania takribani milioni 4.5 katika mnyororo mzima wa thamani, kuongeza usalama wa chakula na lische kwa asilimia 30 ya protini.

Mashimba Ndaki, Waziri wa Mifugo na Uvuvi

kaushia daga. Anasema kwa sasa sekta ya uvuvi imetoa ajira kwa Watanzania takribani milioni 4.5 katika mnyororo mzima wa thamani, kuongeza usalama wa chakula na lische kwa asilimia 30 ya protini.

SAUTI YA WAVUVI

Wakati serikali iklendeleka kumiza vichwa juu ya suala zima la uvuvi haramu hata kutoweka samaki aina ya sangara kwa asilimia 50 sasa, wadau nao wana maoni yao, ikiwamo kwa serikali kuchukua jukumu kufanyika doria ya kulizini.

Majuta Simwene anafanua kwamba, wananchi wa Kanda ya Ziwa, watakuwa na ongezeko kubwa la umasikini wa kipato na mlo, hwapo uharibifu utaendelewa zaidi.

Mvuvi Kimasi Agustino, anasema kila ifikapo kati ya mwezi Septemba hadi Februari kila mwaka, bel ya sangara hushuka, hapo

akiomba serikali itafiti bidhaa za samaki hao, mabondo, ngozi, minofu, mafuta ya samaki na mabaki yake (mapanki).

Tunalomba serikali itupunguzie kodi katika uvuvi, ununuzi wa vifaa vya uvuvi ikiwamo na kutupatia ruzuku zaidi ya mafuta tunayotumia kuendesha boti za injini, kama ilivyo kwa wakulima na wafugaji," anasema Kimasi Agustino kwa niaba ya wavuvi wenzake.

Aidha, Kimasi anasema, siyo wavuvi wote wanajikita katika uvuvi haramu, wengi wanafuata sheria za nchi, ili kuna wasiopenda kuwekeza fedha zao katika mitaji ya uvuvi, wanaamua kutumia njia haramu kuvua.

Mwenyekiti wa Chama Cha Wavuvi Tanzania (TAFU), Bakari Kadabi, analomba serikali hwasaidie kupambana na wavuvi haramu, akidokeza baadhi ya wanaotenda hayo ni watumishi wa umma.

Pia, Kadabi analshauri serikali iwashirikishe katika utungaji sera, ili kupunguza mligogoro ya kila mara na wavuvi, salamu anayotelekeza villevile kulmarisha doria kudhibiti ufugaji wa uvuvi ndani ya Ziwa Victoria.

WAZIRI MKUU

Waziri Mkuu Kassim Majaliwa, katika suala hilo la kukabili ufugaji baharini, akatoa maagizo 21 kwa sekta ya uvuvi, mwezi huu akisema ni hali inayotishia kuumlia sekta ya uvuvi nchini, picha halisi ikionyesha katika samaki aina ya sangara.

Majaliwa anasema hayo, katika hotuba yake iliyowasilishwa na Waziri wa Mifugo na Uvuvi, Mashimba, katika Mkutano wa Waziri Mkuu na viongozi wa serikali, pia wadau wa sekta ya uvuvi, Kanda ya Ziwa Victoria, ulokuwa na kaulimbiu 'Uvuvi na Ukuzaji Viembe Majini kwa Ukuaji wa Uchumi wa Buluu.'

Waziri Mkuu anafanua: "Kwa kuzingatia umuhimu wa suala hili kupitia mkutano huu, ninatoa maelekezo kwa Wizara ya Mifugo na Uvuvi, mamlaka za serikali za mitaa (TAMISEMI) na sekta binafsi, kwa maana ya wavuvi, wenye viwanda, wafanyabiashara ya samaki, mazao ya samaki na zana mbalimbali za uvuvi."

MAAGIZO WIZARANI

Maagizo kwenda Wizara ya Mifugo na Uvuvi, anafanua:

- Wizara ya Mifugo na Uvuvi, ihakikishe inasimamia na kutekeleza masuala yafuatayo, kuandaa mikutano ya mara kwa mara itakayokutanisha wadau wote muhimu wa uvuvi, kwa lengo la kubadilishana mawazo, kuhusu changamoto za sekta ya uvuvi na kuzitatua hususani uvuvi haramu.
- Kulimarisha utoaji elimu kuhusu matumizi sahihi ya rasidimali za uvuvi kwa kutumia njia mbalimbali za mawasiliano, ili kuwaongezea uelewa kuhusu madhara ya uvuvi haramu, kuwzesha kujenga uendelevu katika shughuli zao za uvuvi.
- Kufanya tathmini ya utekelezaji maelekezo ya matumizi ya nyavu na zana nyingine za kuvulia samaki, ili kujiridhisha endapo wavuvi wa maeneo mbalimbali nchini wanafuata mlongozo iliyopo na kutumia zana sahihi.
- Maofisa uvuvi watekeleze wajibu wao kikamilifu ikiwemo kuwatembelea, kutoa elimu kwa wafugaji wa samaki, wavuvi pamoja na kudhibiti uvuvi haramu.
- Kushirikiana na sekta binafsi katika kuhakikisha viwanda vya uzalishaji zana za uvuvi hapa nchini vinamarishwa, sambamba na kudhibiti ulingizaji wa nyavu au zana haramu.

